

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**МОНІТОРИНГ І КОМЕНТАРІ
ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ**

ТРАВЕНЬ 2016 р.

Харків, 2016

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів в сфері регуляторної політики – один з проєктів НДЦ ІПР НАН України в сфері науково-експертної та експертно-аналітичної діяльності, який започаткований з січня 2014 року та передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Метою Моніторингу є відстеження та оперативний аналіз змін в законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні в сфері регуляторної політики та дерегулювання економіки.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

- реєстраційна система;
- адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування;
- податкова політика та адміністрування податків;
- зовнішньоекономічна діяльність;
- бюджетна система та міжбюджетні відносини;
- малий бізнес;
- контрольо-перевірочна діяльність (державний нагляд та контроль)
- публічні закупівлі.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність громадян та/або суб'єктів господарювання, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). При оцінці очікуваної результативності враховується зменшення або збільшення корупційних ризиків, кількості процедур, витрат часу та коштів громадянами та суб'єктами господарювання на отримання відповідної адміністративної послуги, а також доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Моніторинг включає три основних розділи: 1) нормативно-правові акти, прийняті у відповідному місяці; 2) нормативно-правові акти, які були прийняті раніше, але набирають чинності у відповідному місяці; 3) інформація щодо практики дерегулювання в Україні та окремих регіонах (статистична інформація та аналіз тенденцій), результати експертних опитувань щодо сприйняття дієвості регуляторної політики та дерегулювання, досвід роботи місцевих органів тощо).

Зміст

1. Нормативно-правові акти, які прийняті у травні 2016 р.	4
2. Нормативно-правові акти, які набувають чинності у травні 2016 р.	8
3. Практика дерегулювання економіки України	9
4. Оцінка якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів	11

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ ПРИЙНЯТІ У ТРАВНІ 2016 р.

1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України» від 25.05.2016 №341

Коментар: Постановою внесено зміни до вичерпного переліку підстав, за наявності яких може здійснюватися огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України, затвердженого постановою Уряду від 23.05.2012 р. № 467

Так, з урахуванням змін однією з підстав визнаватиметься одержання в установлених законодавством випадках від правоохоронних органів письмових доручень (за встановленою в додатку до Переліку № 467 формою) у рамках кримінального провадження, оперативно-розшукової чи контррозвідувальної справи.

Відповідна підстава запроваджена шляхом викладення в новій редакції п. 14 Переліку № 467.

Початкова та змінена редакції п. 14 Переліку № 467 відрізняються, зокрема, таким:

- 1) до внесення змін у п. 14 Переліку № 467 йшлося про письмове звернення, а не доручення;
- 2) не було встановлено форми звернення, натомість лише висувалися вимоги до його змісту;
- 3) було відсутнє застереження щодо того, звернення мало видаватись саме в рамках кримінального провадження, оперативно-розшукової чи контррозвідувальної справи.

Уточнено, що доручення обов'язково повинні містити:

інформацію про підстави їх надсилання,
номер відповідного провадження (справи),
строк виконання,

У разі відсутності у письмовому дорученні вичерпної інформації таке доручення не є підставою для проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення органами доходів і зборів, про що невідкладно письмово інформується відповідний правоохоронний орган.

У разі невиявлення порушень митних правил під час проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів комерційного призначення такий огляд (переогляд) проводиться у строк, установлений частиною першою статті 255 Митного кодексу.

Прийняття Постанови в цілому спрямовано на обмеження адміністративного тиску та сприятиме недопущенню проведення безпідставних оглядів (переоглядів) товарів та транспортних засобів комерційного призначення під час здійснення митних формальностей, а також зменшенню часу митного оформлення за рахунок скорочення переліку підстав.

1.4. Зовнішньоекономічна діяльність

Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 05.05.2016 року № 308 (набула чинності 11.05.2016 р.)

Коментар: Постановою пом'якшено частину валютних обмежень, а саме:

Основні зміни внесені Постановою

звільнено від обов'язкового продажу коштів, що надходять для здійснення іноземних інвестицій в Україні

скорочено строк резервування уповноваженими банками гривневих коштів для купівлі іноземної валюти за дорученням клієнтів.

Знято заборону на купівлю іноземної валюти за продукцію, імпортовану в Україну до 01 січня 2015 року, за договорами, за якими відбулася заміна боржника та/або кредитора у зобов'язанні. Водночас скасовано цю заборону для перерахування коштів у гривнях на користь нерезидентів через кореспондентський рахунок банку-нерезидента, відкритий в уповноваженому банку.

До прийняття Постанови, банки мали можливість купувати валюту для клієнтів лише не раніше четвертого операційного дня після попереднього резервування (режим T+3). Відтепер здійснити таку купівлю можна буде швидше – починаючи з третього операційного дня (режим T+2). Аналогічним чином змінено строк і для операцій з перерахування коштів у гривнях на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів.

Як і раніше, проведення таких операцій вимагатиме підтвердження з боку Національного банку протягом вказаного строку для запобігання непродуктивному відтоку капіталу.

Таким чином, прийняття Постанови сприятиме покращенню умов для проведення розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності без створення дисбалансів на валютному ринку.

Постановою Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 24.05.2016 року №331 (набула чинності 25.05.2016 р.)

Коментар: Постановою спрощується порядок видачі дозвільних документів на здійснення операцій з іноземною валютою.

Зміни вносяться до:

Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року № 270;

Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на переказування іноземної валюти за межі України для оплати банківських металів та проведення окремих валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 року № 266;

Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 серпня 2005 року № 281.

Основні зміни, внесені Постановою

клієнти уповноважених банків, які бажають здійснити валютну операцію, зможуть не подавати документи, які знаходяться у публічному доступі. А саме - виписку з ЄДРПОУ та копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності, виданого Фондом державного майна України.

клієнти уповноважених банків зможуть не надавати переклад SWIFT повідомлень та документів, текст яких викладено водночас і іноземною, і українською (або російською) мовами

до валютних операцій за кредитними договорами укладеними резидентами з міжнародними фінансовими організаціями уповноважені банки не будуть застосовувати додаткові заходи для виявлення ознак фінансових операцій, які можуть призвести до здійснення уповноваженим банком ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку

Також Національним банком України спрощується порядок повернення іноземних інвестицій. Раніше іноземні інвестори, які мали намір повернути інвестиційний вклад, мали подавати до уповноваженого банку виписку (довідку) про фактичне надходження іноземної валюти в Україну або документи, що підтверджують формування інвестиційного вкладу за рахунок реінвестицій. Постановою №331 цю вимогу скасовано. Дана норма має підвищити інвестиційну привабливість вітчизняної економіки, за рахунок спрощення порядку, зменшення документообігу та витрат часу іноземних інвесторів.

Таким чином, введення Постанови має спростити порядок видачі дозвільних документів на здійснення операцій з іноземною валютою та підвищити привабливість інвестування в українську економіку.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У ТРАВНІ 2016 р.

Сфера регулювання	Назва законодавчого документу	Дата набуття чинності	№ Моніторингу
Реєстраційна система	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку державної реєстрації (перереєстрації) лікарських засобів» від 20.04.2016 р. № 312	06.05.2016	Моніторинг за квітень
Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування	Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів» від 24.03.2016 № 234	24.05.2016	Моніторинг за березень
Зовнішньоекономічна діяльність	Постановою Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 24.05.2016 року № 331	25.05.2016	Моніторинг за травень
	Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 05.05.2016 року № 308	11.05.2016	Моніторинг за травень
Контрольно-перевірочна діяльність	Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції» щодо підвищення ефективності системи контролю за економічними концентраціями» від 26.01.2016 № 935-VIII	18.05.2016	Моніторинг за січень

3. ПРАКТИКА ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

3.1. З 11 травня 2016 року державна установа «Урядовий контактний центр» запровадила «гарячу лінію» для підприємців. Установу було створено 27 травня 2009 року з метою забезпечення оперативного реагування органів виконавчої влади на звернення громадян, підприємств, установ та організацій, суб'єктів підприємницької діяльності, органів місцевого самоврядування та їх взаємодії під час розгляду таких звернень (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 травня 2009 р. № 579-р). Центр підпорядковувався Мінсоцполітики.

З метою запровадження дієвого механізму зворотного зв'язку з громадськістю щодо повідомлень про виявлені факти корупційних правопорушень у регіонах на базі Урядового контактного центру у 2013 році організовано спеціалізовану "гарячу лінію" для звернень громадян з питань корупційних діянь у центральних і місцевих органах виконавчої влади, державних і комунальних установах. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 182-р затверджено план заходів щодо реалізації Концепції створення Національного контактного центру, головним результатом якого має стати підвищення рівня довіри населення до дій Уряду та отримання громадянами додаткового механізму для оперативного вирішення проблемних питань.

«Гаряча лінія», відкрита з 11 травня 2016 року для підприємців за окремим телефоном 0-800-503-045 для подання скарг щодо зловживань чи корупційних дій органів державної влади, а також пропозицій стосовно заходів Уряду з питань покращення умов ведення бізнесу.

Усі звернення реєструватимуться та направлятимуться для реагування органам виконавчої влади відповідно до компетенції. Крім того, інформація про звернення та результати їх розгляду буде доповідатися Прем'єр-міністрові України.

[1] Кабінет Міністрів запровадив "гарячу лінію" для підприємців [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249026707

3.2. 1 травня завершився перехідний період, коли органи місцевої влади мали підключитися до реєстрів та перебрати на себе функції з реєстрації нерухомого майна, юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Відповідно з 1 травня реєстратори Міністерства юстиції і територіальних органів юстиції більше не виконують дані функції.

До Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців нині підключено 662 місцевих органи державної влади та місцевого самоврядування. З них 552 райдержадміністрації та виконавчі комітети міст обласного значення та 70 сільських, селищних та міських рад. До Державного реєстру речових прав на нерухоме майно підключилися 557 РДА та 246 сільських та міських рад.

Також Міністерством юстиції було акредитовано 45 суб'єктів державної акредитації, та підключено майже 6,5 тис. державних та приватних нотаріусів.

Зміни сприяли покращенню доступності та розширенню точок реєстрації майна, адже відтепер реєстраційні сервіси надають і місцеві органи влади, і нотаріуси, і акредитовані суб'єкти.

Також вони забезпечили уніфікацію процедур реєстрації юридичних осіб, громадських формувань та бізнесу. Було запроваджено принцип екстериторіальності, який дає можливість зареєструвати бізнес не залежно від регіону та зареєструвати нерухомість у межах області.

[2] Міністерство юстиції успішно завершило реформу в сфері реєстрації бізнесу та нерухомості [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/ua/news/48279>

4. Оцінка якості проведення АРВ проектів регуляторних актів

З метою оцінювання якості роботи регуляторних органів у сфері проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, на основі методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308) було розроблено методичний підхід. Оцінка відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів. Згідно до пункту 10 Постанови КМУ «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308, Додатків 2,3,4 до Методики (в редакції постанови КМУ від 15.03.2016 № 308), кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Таким чином, для оцінки кількісної складової можна виділити наступні складові:

1. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
2. Визначення очікуваних результатів прийняття акта з розрахунком витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування
3. Визначення показників результативності акта

$$K_k = K_{fk} / K_{kz}, \text{ де} \tag{1}$$

Kk - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Kfk - кількість фактично оцінених кількісних показників

Kkz - загальна сума кількісних показників

$$K_{kz} = K_{\text{сум}} - K_{\text{кх}}$$

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній). **Kкх** - кількість показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній).

Крім того, згідно з п.11 Постанови, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності чи іншої вигоди або витрати наводиться їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим методом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (K_o), який дорівнює:

$$K_o = K_{ko}/K_{ok}, \text{ де} \quad (2)$$

K_o - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників

K_{ko} - кількість показників оцінених описовим способом

K_{ok} - загальна сума оцінених кількісних показників

Для оцінки якісної складової аналізу можливо виділити такі критерії як:

1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання
2. Визначення цілей державного регулювання
3. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
4. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми
5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта
6. Обґрунтування запропонованого строку дії акта
7. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Згідно до цього, ступінь повноти проведення якісного аналізу може бути оцінений за допомогою коефіцієнту повноти якісної оцінки (Кяк), який розраховується наступним чином:

$$\text{Кяк} = \text{Коя} / \text{Кяз}, \text{ де} \quad (3)$$

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

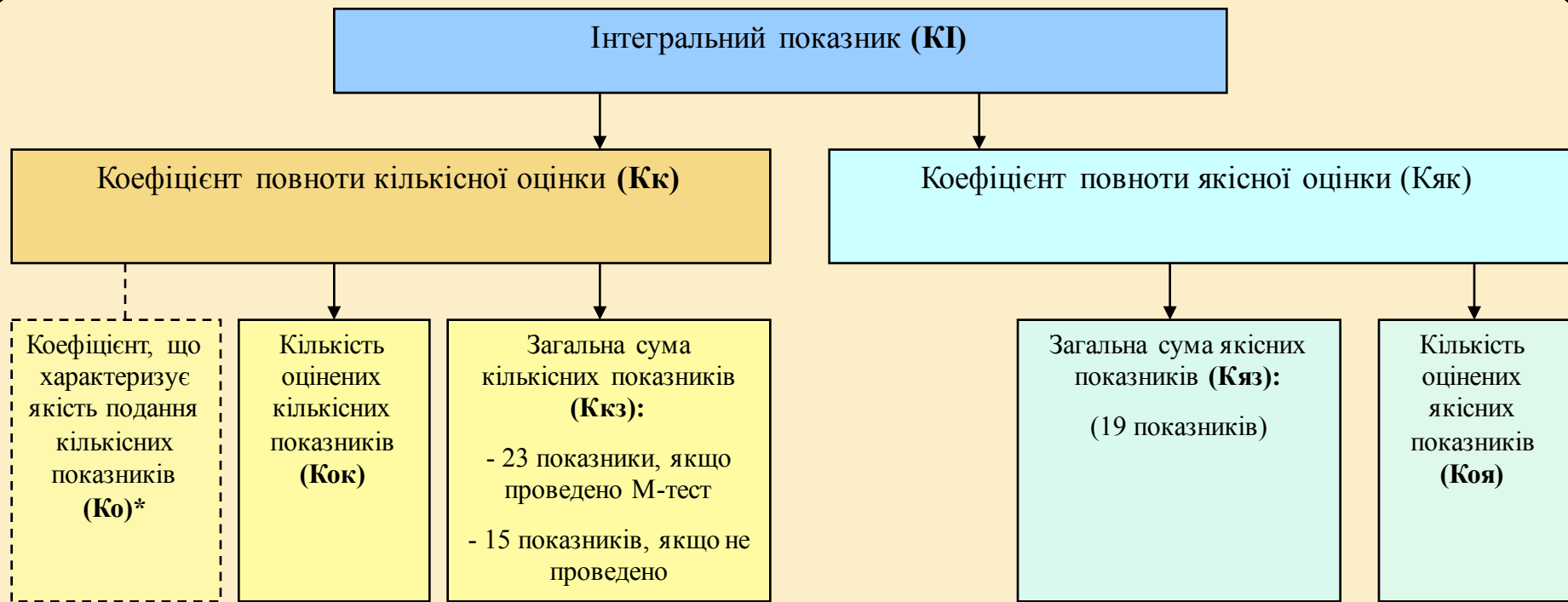
Коя - кількість оцінених якісних показників

Кяз - загальна кількість якісних показників (19)

$$\text{Кяз} = \text{Ксум} - \text{Кях}$$

Загальна сума якісних показників дорівнює 19. Кях - кількість якісних показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Для ранжування державних органів за повнотою розробки АРВ проектів нормативно-правових актів використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові (рис.1).

- Коефіцієнт, що характеризує якість подання кількісних показників є складовою частиною коефіцієнту повноти кількісної оцінки, проте не використовується при розрахунку інтегрального показника.

- $KI = (Kяк + Kк) / 2$, де

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

Кк - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Для проведення оцінки було введено наступні позначення: «+» - оцінка проведена; «-» - оцінка не проведена, «o» - оцінка проведена описовим способом, «x» - проведення оцінки не передбачено, «№*» - проект регуляторного акту має дерегулятивний характер.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за лютий 2016 р.

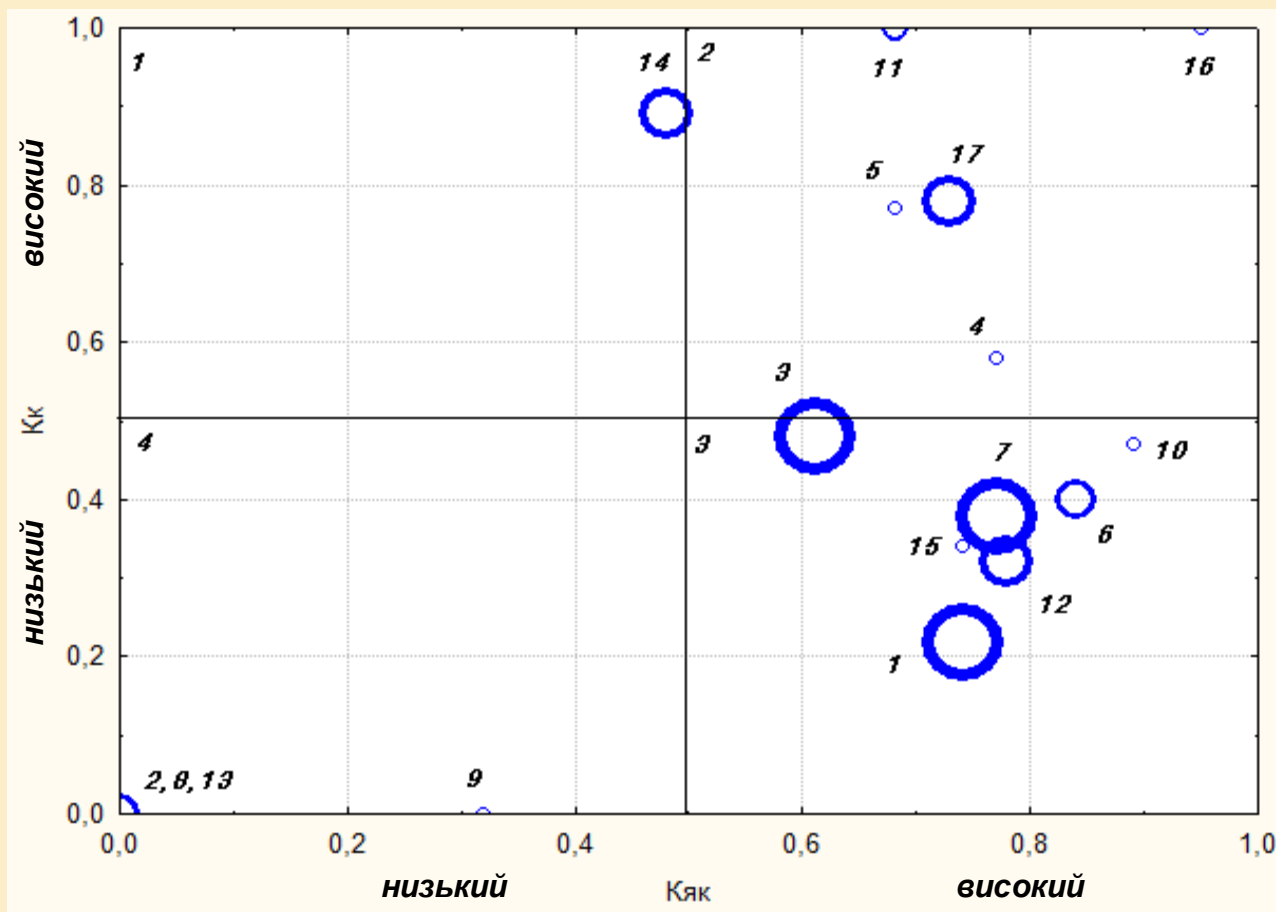
№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Міністерства							
1	Міністерство соціальної політики України	6 (з них в 5 АРВ відсутній)	0,74	0,22	0,17	0,48	11
2	Міністерство фінансів України	1 (АРВ відсутній)	0	0	0	0	13
3	Міністерство економічного розвитку і торгівлі	6	0,61	0,48	0,21	0,54	10
4	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	0,77	0,58	0,42	0,68	6
5	Міністерство внутрішніх справ України	1	0,68	0,77	0,04	0,72	4
6	Міністерство регіонального розвитку та будівництва	6	0,77	0,38	0,34	0,57	8
7	Міністерство юстиції України	1 (АРВ відсутній)	0	0	0	0	13
8	Міністерство оборони України	1	0,32	0	0	0,16	12
9	Міністерство інфраструктури України	1	0,89	0,47	0,29	0,68	6
10	Міністерство екології та природних ресурсів	3	0,84	0,4	0,39	0,62	7

*В таблицях значення Кяк, Кк і Ко наведено у вигляді середніх арифметичних по кожному міністерству.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за лютий 2016 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Служби та інспекції							
11	Державна авіаційна служба	2 (1 АРВ за старою методикою)	0,68	1	0,57	0,84	2
12	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	4	0,78	0,32	0,22	0,55	9
13	Державна фіскальна служба України	1 (АРВ відсутній)	0	0	0	0	13
14	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	4	0,48	0,89	0,07	0,69	5
Фонди, комітети, комісії							
15	Антимонопольний комітет України	1	0,74	0,34	0,14	0,54	10
16	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	1	0,95	0,1	0,04	0,97	1
17	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	4	0,73	0,78	0,19	0,75	3

Для інтерпретації отриманих даних було побудовано матрицю розподілу державних органів за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок та кількості розроблених проектів регуляторних актів. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення Кяк і Кк.

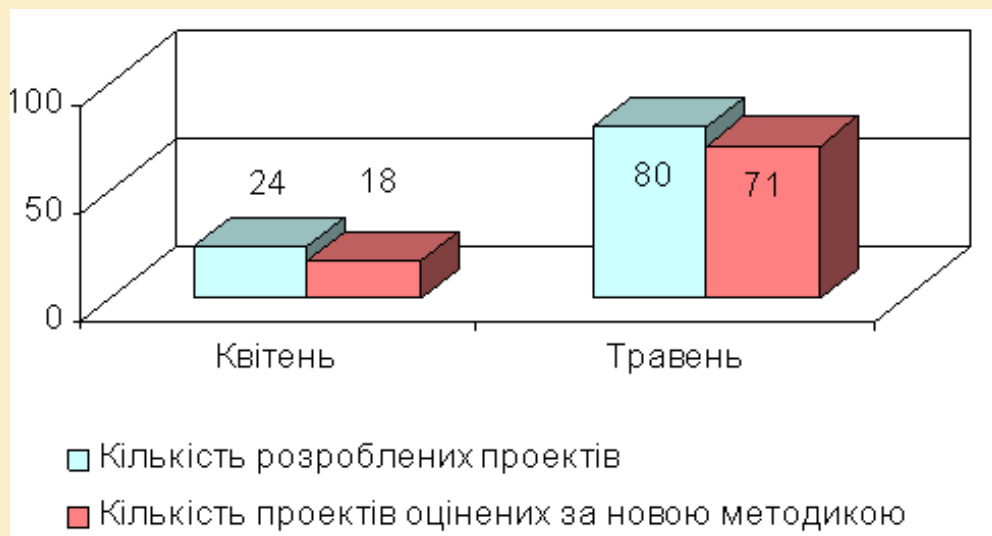

Номера державних органів на рис. відповідають порядковому номеру органу в табл. на слайдах 15,16

Згідно з матрицею, за якістю підготовки проектів АРВ, найкращі результати мають державні органи, які знаходяться в **2 квадранті (5 органів)**, а саме Державна авіаційна служба, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство внутрішніх справ України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Вони мають найкращі показники **коефіцієнтів повноти якісної та кількісної оцінки**. Як знаходиться в діапазоні від 0,55 до 0,8; Як – від 0,6 до 0,8.

4 квадрант вважається найгіршим з точки зору низьких показників якісної та кількісної оцінки проектів. За результатами проведеного аналізу, в травні, до нього увійшло 4 органи. Це пов'язано з відсутністю АРВ до деяких проектів та із застосуванням регуляторними органами старої методики аналізу. Крім того, використання нової методики є досить трудомістким процесом та може викликати певні складності через суперечливість окремих пунктів Додатків положенням самої Методики.

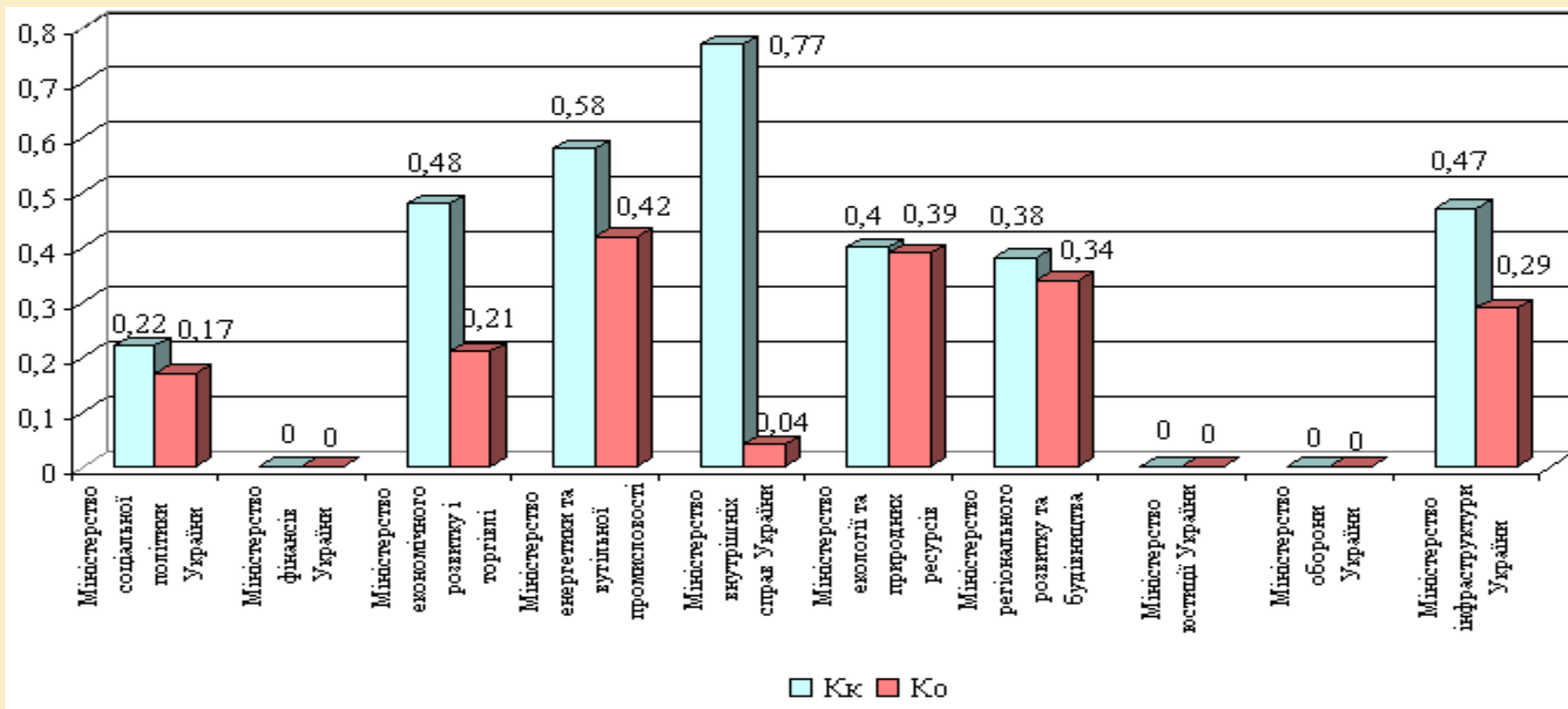
Ще **7 регуляторних органи увійшли до 3 квадранту**, що свідчить про досить високі показники коефіцієнтів якісної оцінки, та, навпаки, низькі значення коефіцієнту повноти кількісної оцінки.

В травні місяці розроблено значно більше проектів нормативно-правових актів, ніж в квітні, що свідчить про збільшення ефективності регуляторної діяльності державних органів. Більшість з АРВ за новою методикою, що є позитивною тенденцією, щодо дотримання вимог законодавства у сфері проведення аналізу регуляторного впливу.

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки (1)

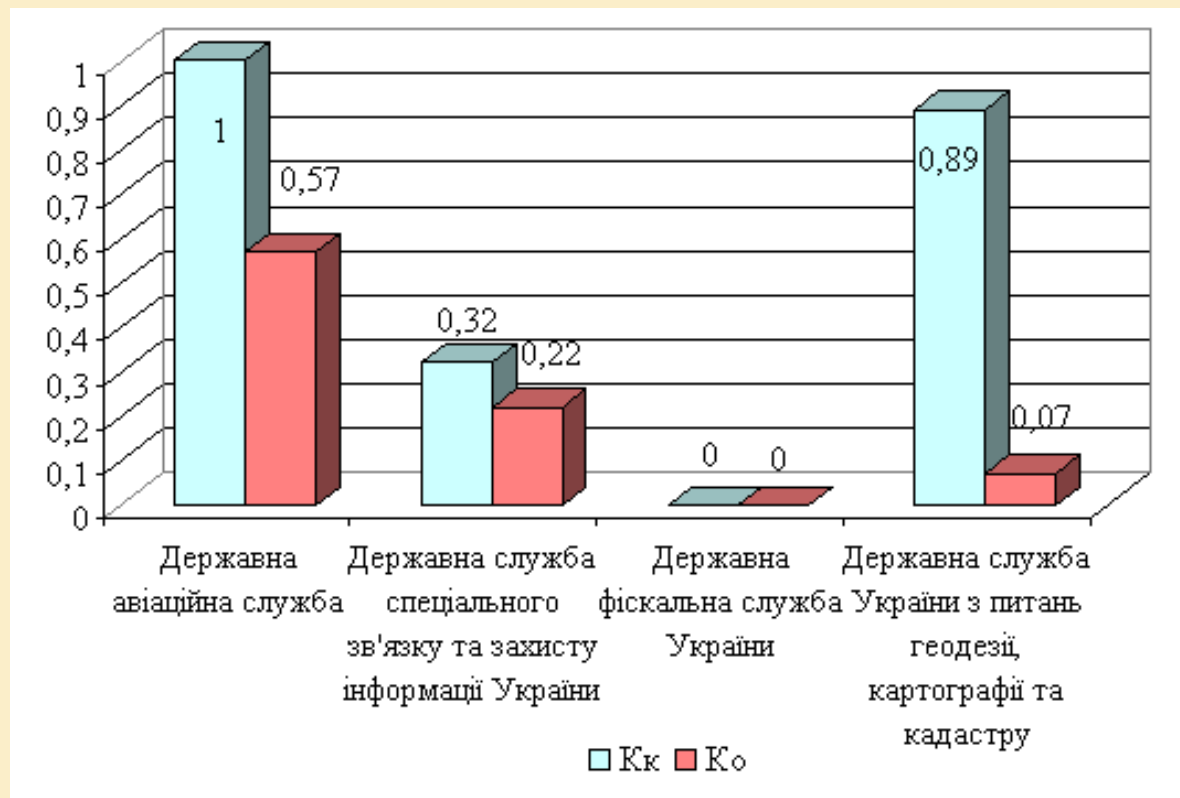
Згідно до діаграми, найгірші показники мають Міністерство соціальної політики України та Міністерство внутрішніх справ України, в яких АРВ до проектів нормативно-правових актів розроблені за старою методикою, що є порушенням діючого законодавства.

Найкращі показники в Міністерства внутрішніх справ, Міністерства енергетики та вугільної промисловості та Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Кількісна оцінка поведена на високому рівні, коефіцієнт описового заміщення має досить низькі показники, що свідчить про те, що переважна кількість показників в числовому виразі. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: міністерства з низьким рівнем в яких $0 < K_k \leq 0,4$ (5 органів), міністерства з середнім рівнем, в яких $0,41 \leq K_k \leq 0,7$ (3 органи), міністерства з високим рівнем, в яких $0,71 < K_k \leq 1$ (1 орган)

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки (2)

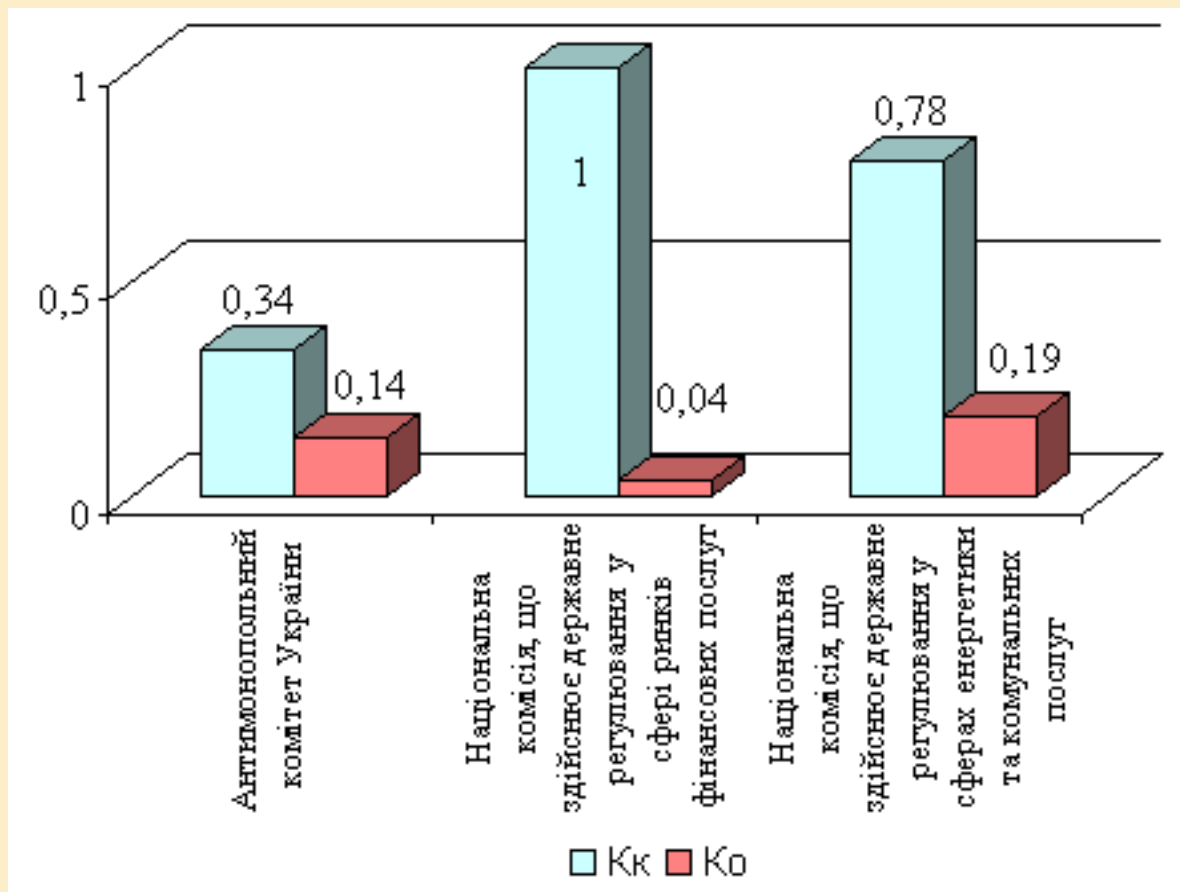
Згідно до діаграми, найнижчі показники коефіцієнту описового заміщення має Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, що свідчить про переважну більшість числових показників результативності. Позитивною характеристикою даної групи державних органів є наявність кількісної оцінки в усіх АРВ до проектів НПА.

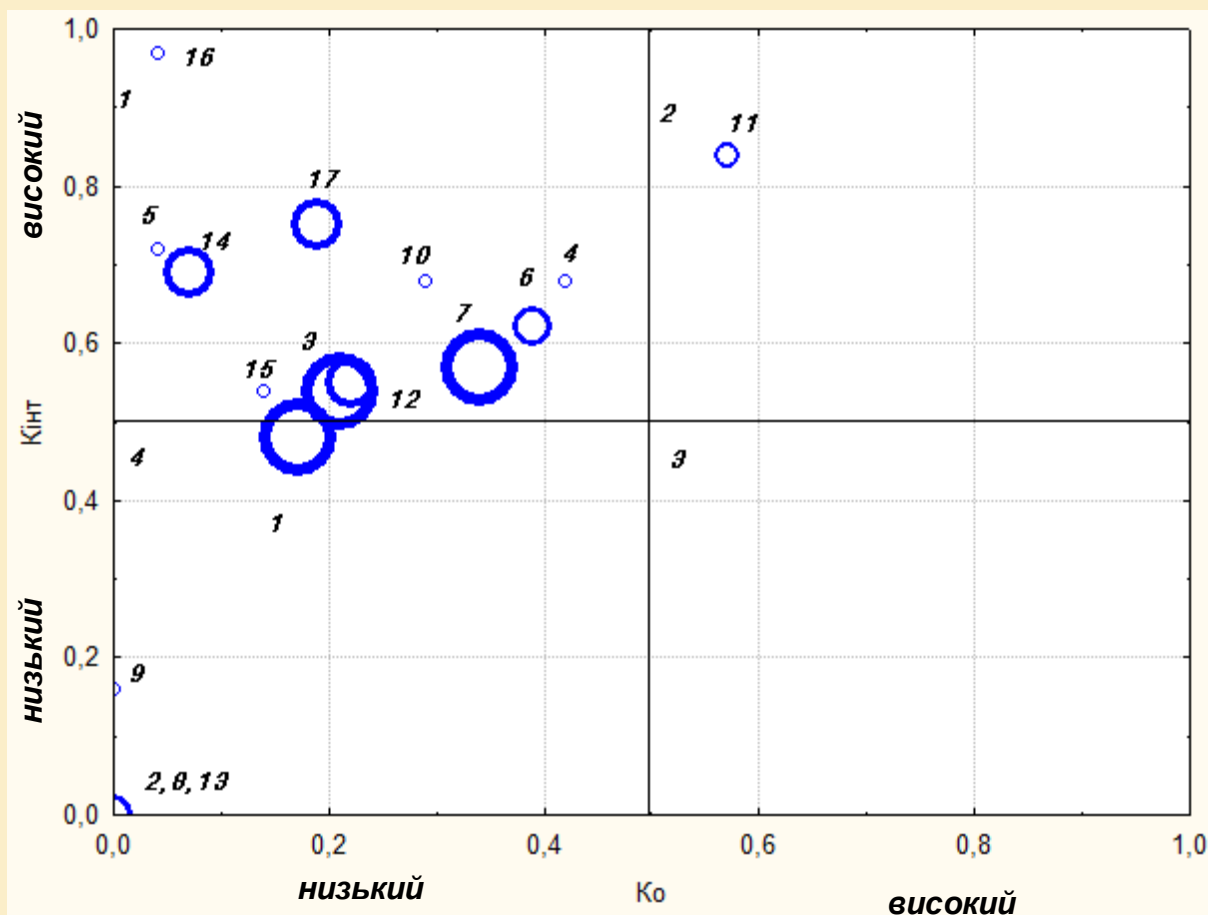
Позитивною характеристикою даної групи державних органів є наявність кількісної оцінки в більшості АРВ до проектів НПА. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: служби з низьким рівнем, в яких $0 < K_k \leq 0,4$ (1 служба), служби з середнім рівнем, в яких $0,41 \leq K_k \leq 0,7$, служби з високим рівнем, в яких $0,71 < K_k \leq 1$ (2 служби)

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки (3)

Згідно до діаграми найгірші показники має Антимонопольний комітет України, в якому найгірші кількісні показники. В Національних комісіях з державного регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг та державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг, K_o є досить низькими, що свідчить про переважну більшість числових показників. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: державні органи з низьким рівнем в яких $0 < K_k \leq 0,4$ (1 орган); з середнім рівнем, в яких $0,41 \leq K_k \leq 0,7$, комітети з високим рівнем, в яких $0,71 < K_k \leq 1$ (2 органи).

Розподіл державних органів за значеннями інтегрального показника та коефіцієнту описового заміщення кількісних показників

Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що **11 регуляторних органів** потрапили до 1 квадратну, що свідчить про високі позиції в рейтингу, сформованому за результатами ранжування. В той же час, в цих органах досить низькі показники Ko, тобто проведений аналіз є якісним та більшість кількісних показників мають числовий характер. Низькі значення інтегрального показника в 2,8,9 та 13 регуляторних органах обґрунтовані проведенням АРВ за старою методикою або його відсутністю.

**Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за травень
2016 р. (регіональний рівень)**

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Розробник	Кяк	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Облдержадміністрації								
1	Вінницька	1	Департамент охорони здоров'я	0,74	0,40	0,33	0,57	4
2	Черкаська	3	Департамент регіонального розвитку обласної державної адміністрації спільно з управлінням охорони здоров'я обласної державної адміністрації	0,95	0,9	0,15	0,92	1
3	Чернігівська	2	Департамент агропромислового розвитку	0,82	0,53	0	0,67	3
			Департамент економічного розвитку					
4	Запорізька	2	Управління з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю облдержадміністрації	АРВ відсутній				
5	Київська	1	Департамент містобудування та архітектури	АРВ за старою методикою				
6	Полтавська	1	Департамент економічного розвитку	0,95	0,65	0,27	0,8	2

Для інтерпретації отриманих даних було побудовано матрицю позиціонування Облдержадміністрацій у площині «коефіцієнт повноти кількісної оцінки - коефіцієнт повноти якісної оцінки. Виходячи з логіки розрахунків відповідних коефіцієнтів, у наведеній матриці, що складається з 4 квадрантів, високу якість проведення АРВ до проектів НПА мають Облдержадміністрації, що позиціонуються у 2 квадранті. Отримані результати свідчать, що за результатами облдержадміністрації сконцентровано в 2 та 3 квадранті, такі позиції свідчать про відносно високу якість проведення АРВ розробниками НПА.

Згідно з матрицею, найкращі результати мають три з чотирьох облдержадміністрацій: Черкаська, Полтавська, Чернігівська. Вони мають найвищі показники коефіцієнтів повноти якісної та кількісної оцінки. Кк знаходиться в діапазоні від 0,53 до 0,9; Кяк – від 0,82 до 0,95.

Беручи до уваги розподіл проектів НПА за розробником, маємо 6 розробників. Найвищу якість проведення АРВ продемонстрував Департамент регіонального розвитку обласної державної адміністрації спільно з управлінням охорони здоров'я Черкаської обласної державної адміністрації, що розробили в травні 3 проекти НПА. Другий за рейтингом розробник - Департамент економічного розвитку Полтавської ОДА (КІ=0,8). В Чернігівській області у травні департаментом економічного розвитку ОДА також розроблено проект НПА, його КІ є значно нижчим ніж інтегральний показник проекту з Полтавщини (КІ=0,56).

До сильних сторін проведення АРВ НПА Департаментами економічного розвитку Полтавщини та Чернігівщині є повнота проведення якісного аналізу (Кяк=0,95, Кяк=0,79 відповідно). Кількісні оцінки, на відміну від якісних представлені не в повному обсязі, що відбивають відповідні коефіцієнти (КкПолтОДА=0,65, КкЧернігОДА=0,33).

Управлінням з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю Запорізької облдержадміністрації протягом місяця представлено 2 проекти, але АРВ у вільному доступі в мережі Інтернет відсутній. Також негативна тенденція в проведенні АРВ спостерігається у діяльності Департаменту містобудування та архітектури Київської облдержадміністрації (проведено АРВ за застарілою методикою).

Проект Департаменту охорони здоров'я Вінницької облдержадміністрації має найнижчі показники (Кк=0,4; Кяк=0,74). До ключових недоліків проведення зазначеного АРВ можна віднести: відсутність інформації щодо суб'єктів, на яких проблема справляє негативний вплив та оцінка впливу на сферу інтересів держави, суб'єктів господарювання, населення.

До загальних недоліків, що мають значний вплив на якість проведення АРВ:

- вибір таких показників результативності акту, кількісне значення яких неможливо, або складно обчислити,
- опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми, і відповідні заходи подаються стисло та узагальнено

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України
Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові
України**

під керівництвом:

заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

та першого заступника директора НІСД при Президентові України, чл.-корр. НАН України, доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України **О.С. Власюка**

за участю:

Старшого наукового співробітника, к.е.н., доцента **О.Ю. Іванової** та

аспірантів: **А. О. Удовенко, А. О. Сєніної, Ю.М. Малишко, Г.С. Севостьянової, О. Г. Лосевої**